

Ringebu kirkelige fellestråd

Høringsuttalelse vedr. «Veivalg for fremtidig kirkeordning».

Hørings spørsmål:

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Rådet støtter flertallet i Kirkerådet, som mener at den nåværende oppgave- og myndighetsfordeling mellom de ulike nivåer og organer i hovedtrekk bør videreføres. Det er viktig at soknet har tilstrekkelig med midler og myndighet til å løse sine oppgaver lokalt. Vi mener også at innstillingsrett i forbindelse med ansettelse av prester bør ligge lokalt, men at arbeidsgiveransvaret bør ligge på et annet nivå.

2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Rådet mener at en fortsatt finansiering av Den norske kirke over kommunale og statlige budsjetter er den eneste løsningen som kan sikre en bred folkekirke med en kirkelig nærhet og tilstedeværelse i alle lokalsamfunn. Det er et kjennetegn ved en folkekirke at den forholder seg til allmenne livserfaringer på sitt sted og søker gjennom kirkelige handlinger, gudstjenester og øvrig virksomhet å reflektere menneskelivet i dets mangfold. En folkekirke vil være integrert i lokalsamfunnets liv og hendelser, og være en vesentlig del av offentligheten i et lokalsamfunn. Folkekirkas finansiering kan best støtte seg til den samme offentlighetsstruktur. De oppgaver folkekirkas ivaretar er et samfunnsoppdrag og vil være en naturlig del av det ansvar offentligheten skal finansiere lokalt. Folkekirkas baserer seg på en gjensidig tillit til samfunnet som også omfatter finansiering. Dersom det foreslås å finansiere folkekirkas som om den er et trossamfunn med medlemsavgift, vil det fjerne kirka fra den offentlige struktur og være med på å undergrave grunnlaget for en folkekirke. Den norske kirke må, fordi den skal være en folkekirke, finansieres gjennom kommune og stat som nå.

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Med henvisning til vårt svar på spørsmål 2, er det etter rådets syn ingen alternativ til dagens finansieringsordning for Den norske kirke dersom den skal forbli en folkekirke, jfr. Grunnloven § 16.

4. Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Flertallet i rådet mener at et nivå kan tas bort, og tenker i denne forbindelse på bispedømmerådet.

5. Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Rådet støtter kirkerådets foreløpige vurdering, og mener at soknet fortsatt skal være den grunnleggende enhet i Den norske kirke. Det er naturlig at det fastsettes visse kriterier for hva som er en hensiktsmessig størrelse på sokn.

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellestråd) videreføres?

Rådet mener at ordningen med to organer for soknet fungerer bra og bør videreføres. Det vil være vanskelig for det enkelte sokn å følge opp alle lover og regler, koordinere felles arbeidsområder som trosopplæring, og samarbeid med kommunen for å nevne noen eksempler. Vi ser at enkelte fellestråd kan bli litt for små i en fremtidig struktur, men dette vil sannsynligvis endre seg som følge av den pågående kommunereformen eller gjennom interkommunalt samarbeid.

7. Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f. eks. prostnivå eller bispedømmenivå)?

Rådet mener at dette organet bør ligge på kommunenivå. Dette spørsmålet henger nøye sammen med spørsmål 2, om økonomi. Å legge fellesorganet på et høyere nivå enn kommunenivå vil innebære en sentralisering og byråkratisering, samtidig som det vil vanskeliggjøre kommunal finansiering. Et annet argument for en løsning på kommunenivå, er kommunereformen. Denne

reformen vil i løpet av noen år trolig medføre at det de fleste steder etableres enheter som blir større og mer robuste enn i dag.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Rådet mener at oppgavefordelingen bør videreføres som i dag.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Rådet mener at prestetjenesten fortsatt bør ha en egen styrings- og ledelsesstruktur.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Rådet mener at daglig ledelse for virksomheten i soknet bør organiseres som i dag.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen blant flertallet i Kirkerådet, og mener at biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere. Biskopen bør lede prestetjenesten og utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Rådet synes det er vanskelig å ha noen bastant mening om dette spørsmålet. Det som er viktig er at biskopen kan bedrive reelt tilsyn, og at vedkommende da har de nødvendige hjemler og hjelpemidler til å utføre tilsynet på en god måte.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen blant flertallet i Kirkerådet, og mener at det bør innføres en ren valgordning for biskoper.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Et flertall i rådet støtter den foreløpige vurderingen blant et mindretall i Kirkerådet, og mener at bispedømmerådet ikke bør opprettholdes som et demokratisk valgt organ. Rådets nåværende oppgaver bør i stedet ivaretas av andre organer.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Se svar på spørsmål 14. Et flertall i rådet mener at bispedømmerådet i sin nåværende form bør avvikles, men at det blir en fagstab tilknyttet biskopen.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen blant et mindretall i Kirkerådet, og går inn for at dagens delte organisering av arbeidsgiveransvaret videreføres med de modifikasjoner som er nødvendig for en større grad av samordning. Det inkluderer en styrket rolle for soknets organer ved prestetilsetninger og at det etableres en ordning for felles eller samordnet daglig ledelse lokalt.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ)

Et flertall i rådet mener at det bør beholdes to arbeidsgiverlinjer som i dag. Leke ansatte bør være ansatt lokalt og ha lokal arbeidsgiver som i dag.

18. I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Rådet er usikre på hva som menes med lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret. Vi ønsker oss en kirke med klare og ryddige linjer, et ryddig organisasjonskart som alle kan forholde seg til, og som kan gi et arbeidsmiljø som er bygd på arbeidsmiljølovens bestemmelser mht. arbeidsgiveransvaret.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre viglede tjenester?

Rådet er opptatt av og vil fortsatt ivareta den spesielle tjenesten som er tillagt våre prester, en tjeneste som er knyttet til forvaltningen av ord og sakrament. Teologisk frihet og selvstendighet, samt faglig utvikling under biskopens tilsyn er viktig.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtes rolle i kirken?

Kirkemøtet er som Den norske kirkes øverste representative organ også øverste myndighet i saker av læremessig karakter. Rådet vil imidlertid stille spørsmålstegn ved om Kirkemøtet er rette instans til f.eks. å bestemme teologisk retning for Den norske kirke.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Rådet har tidligere i høringen tatt til orde for å avskaffe bispedømmerådene. Vi går derfor inn for at medlemmene til Kirkemøtet velges på en annen måte, direkte fra de nye fellesrådene. Det vil fortsatt være viktig med god geografisk spredning og en fornuftig andel leke medlemmer.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen blant et mindretall i Kirkerådet, og går inn for at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene samt ivareta helhetskirkelige spørsmål. Rådet legger til grunn at Bispemøtet er ansvarlig for forberedelse og oppfølging samt avgir innstilling i lære- og liturgisaker overfor Kirkemøtet.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen fra Kirkerådet. For å ivareta biskopenes selvstendige rolle bør Bispemøtets preses gis rollen å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene.

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Rådet støtter i hovedsak den foreløpige vurderingen blant et mindretall i Kirkerådet, men går inn for at Kirkerådet bør sammensettes av en representant fra hvert bispedømme, preses og tre medlemmer valgt på fritt grunnlag for å ivareta bredde i kompetanse og representativitet.

25. Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Rådet støtter den foreløpige vurderingen blant et flertall i Kirkerådet, og går inn for at oppgavene som i dag er lagt til Den norske kirkes lærenemnd for fremtiden bør ivaretas av Bispemøtet.

26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Rådet støtter Kirkerådets foreløpige vurdering, og mener at Samisk kirkeråd bør forbli et råd under Kirkemøtet og medlemmene oppnevnes som i dag. Det bør i fremtiden utredes muligheten for et fellesmøte for samisk kirkeliv som velger representanter til de tre nordligste bispedømmerådene.

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirke-møte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Rådet støtter Kirkerådets foreløpige vurdering, og mener at Det kirkelige ungdomsdemokratiet bør regelfestes som en del av kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet. Ungdommens kirkemøtes funksjoner videreføres som i dag.

Ringebu, den 13.05.15

Björg Dalberg Karlstad
Leder Ringebu kirkelige fellesråd